

Herning
Kommune

**DELTA G E L S E S F O R M U L A R –
H E R N I N G K O M M U N E S
I N N O V A T I O N S P R I S 2 0 1 3**

Tiltagets titel

Bogkuffert til alle toårige i Herning Kommune

Afdelingen og evt. samarbejdspartnere

Pædagogisk udviklingsteam i Center for Børn og Læring, Sundhedsplejen, Herning Centralbibliotek, Talelærerne på PPR - Center for Børn og Forebyggelse, læsevejleder på Højgårdskolen

Navn og kontaktoplysninger på den ansvarlige for projektet/ansøgningen

Jette Julsgaard Nyland, Pædagogisk udviklingskonsulent og læsekonsulent, Center for Børn og Læring, cbljn@herning.dk, 96286613/30685548

Tiltaget

Hvad er formålet med tiltaget? Hvilket problem eller potentiale var grunden til at tiltaget blev sat i gang? Hvad handler tiltaget om?

Formålet med tiltaget er at øge ordforråd og ordkendskab hos alle børn i Herning Kommune. Ordforråd og ordkendskab er vigtige parametre for læseudviklingen.

Der er stor forskel på ordforråd hos børn ved skolestart, det laveste punkt skal hæves, jo flere ord, jo flere kan man lære.

Tiltaget går ud på, at alle toårige i Herning Kommune foræres en lille kuffert med tre velvalgte bøger.

Børnene inviteres ved deres to års fødselsdag til et besøg på Herning Bibliotek. Sundhedsplejerskerne informerer forældrene om, at denne invitation vil komme, og de opfordrer forældrene til at møde op på biblioteket. Ved besøget vil en bibliotekar udlevere kufferten, og anvende tid på samtale med barn og forældre om bibliotekets tilbud til børn. Ligeledes opfordres til nye besøg på biblioteket.

Bøgerne i kufferten skal anvendes til forældrenes oplæsning med børnene og som udgangspunkt for samtale. Der sættes bevidst fokus på udvikling af barnets ordkendskab. Det gøres via dialogisk læsning, hvor barnet er aktivt undervejs i læsningen, fx gætter på den videre handling, formulerer sig om indholdet og snakker med den voksne om ord, det ikke forstår betydningen af.

I kufferten ligger også en lille folder til forældrene med anvisninger til, hvorledes bogen skal læses med barnet, og hvorledes man kan arbejde med ordforrådet i den enkelte bog. Der ligger ligeledes en huskeseddel som bogmærke med gode råd til læsningen generelt udarbejdet af medarbejdere i CBL og CBF.

Ideen

Hvad er nyt og innovativt ved tiltaget? Hvor kommer inspirationen til tiltaget fra? Det nye kan både være selve ideen eller processen frem mod ideen eller løsningen.

Forskning viser i dag, at tidlig indsats har en god effekt.

Ligeledes er forældre en resurse, der bevidst skal inddrages i barnets sprogudvikling.

Forskning peger også på, at antallet af bøger i hjemmet har stor betydning for, hvor godt barnet lærer at læse, og at barnets ordkendskab er én af de tre faktorer, der har størst betydning for, om barnet får læsevanskeligheder, derfor skal der handles.

Handling konkretiseret ved tidlig indsats er også det, der lægges op til i såvel ”National Handleplan for Læsning” som i Herning Kommunes ”Strategi og handleplan for sprog og læsning 0 - 18 år”.

Kigger man på ”Ny Nordisk Skole” ’s målsætning, som bl.a. går ud på at mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater, er det også oplagt at skride til handling, som involverer alle småbørnsforældre.

Metoder

Hvilke metoder har I anvendt? Hvad har været den største gevinst ved at bruge disse metoder? Hvad har været den største læring?

I Lind i Højgårdskolens distrikt mødes sprogvejlederne, læsevejlederne, børnehaveklasseledere 4 gange om året, hvor erfaring deles.

Her er erfaringen, at forældre gerne vil have at vide, hvad de skal gøre helt konkret for at udvikle børnenes ordforråd og ordkendskab. Der er derfor udarbejdet mapper til låns med opgaver til konkrete forslag.

Dette konkrete tiltag har forældrene taget positivt imod.

Proces

Hvor langt i processen er I? Er tiltaget kun i planlægningsfasen, er det i gang med at blive implementeret, eller er det fuldt implementeret?

Projektet er ikke i gang endnu, men der har været afholdt tre møder.

Den 10.12.12 deltog Ane Grethe Engsted, lærer og læsevejleder, Anne Helen Hvelplund, pædagogisk udviklingskonsulent i CBL og Jette Nyland, læsekonsulent og pædagogisk udviklingskonsulent i CBL i en brainstorming på opfordring fra Ane Grethe Engsted, Højgårdskolen.

08.01.2013 møde mellem Gitte Hæsum, sprogkonsulent i CBL, Lisbeth Larsen, sprogkonsulent i CBL og Jette Nyland, læsekonsulent i CBL. Videre tiltag blev drøftet.

08.03.2013 møde mellem Ane Grethe Engsted, lærer og læsevejleder, Birthe Husum, sundhedsplejerske, Susanne Aagaard Nielsen, bibliotekar, Herning Bibliotek, Gitte Hæsum, sprogkonsulent i CBL, Lisbeth Larsen, sprogkonsulent i CBL, Elin Haahr Jepsen, teamleder for talelærerne i PPR, Britta Andersen, leder af pædagogisk konsulentteam, CBL, Anne Helen Hvelplund, pædagogisk udviklingskonsulent i CBL, Jette Nyland, læsekonsulent og pædagogisk udviklingskonsulent i CBL. Her blev processen i gang med start på en ansøgning til Børn og Familieudvalget. Der søges til en kuffert til alle toårige, i 2011 blev der født 979 børn i Herning Kommune.

Budget på 300.000 kr. pr år til at dække udgifterne til kuffert, bøger, bogfolder, bogmærke. Pakning af kuffert vil biblioteket sørge for.

Merværdi

Har tiltaget skabt merværdi? Er merværdien dokumenteret? Skriv både hvilken merværdi der er skabt, og hvordan den er dokumenteret. Husk at merværdi både kan være produktivitet og effektivisering, forbedring af serviceoplevelsen for brugere og borgere, øget borgerinddragelse og demokrati og øget effekt. Og at merværdien kan dokumenteres både kvalitativt og kvantitativt.

Da projektet ikke er sat i værk endnu, kan merværdien ikke dokumenteres.

Målet er, at Sprogvurderingen hos de treårige i Herning Kommune ligger over landsnormen for treårige. Her ligger landsnormen på 5 % i særlig indsats, 10 % i fokuseret indsats og 85% i generel indsats, tallene for Herning i 2012 ligger på 8 % særlig indsats, 12 % i fokuseret indsats og 80 % i generel indsats.

Ligeledes er målet at forbedre fordelingen for særlig, fokuseret og generel indsats i 0. klasse. Her ligger fordelingen i 2012 på 10 % i særlig indsats, 13 % i fokuseret indsats og 77 % i generel indsats i Herning Kommune. Landsnormen her svarer til normen for de treårige. Målet er også fortsat øget inklusion og større procentandel, som afslutter en ungdomsuddannelse.

Målene i Strategi og handleplan for sprog og læsning 0-18 år i Herning Kommune ønskes ligeledes opfyldt.

De ser således ud:

45 % af eleverne er sikre og hurtige læsere¹ i februar/marts 1. klasse. Efter 2. klasse har eleverne læsning som redskab.

Resultaterne fra de nationale test i 2., 4., 6. og 8. årgang følger eller ligger over landsgennemsnittet.

Gennemsnittet for elevernes karakterer ved Folkeskolens Afgangsprøve stiger.

Færre elever bliver på grund af manglende læsefærdigheder udskilt fra almenundervisningen, hvorved større inklusion opleves.

Forankring og spredning

Hvordan er tiltaget forankret i og uden for organisationen? Hvordan har tiltagets metoder eller ideer spredt sig? Har tiltaget været med til at skabe en vedvarende innovationskultur? Har tiltaget genereret nye innovative tiltag?

Tiltaget kan være med til at udbrede kendskabet til dialogisk læsning samt ordkendskab ikke blot hos forældrene, men også hos dagplejerne, i vuggestuerne og i børnehaverne.

---

¹ At være en sikker læser betyder, at rigtighedsprocenten er >90 eller =90